

A PÁZMÁNY PÉTER KATOLIKUS EGYETEM
HITTUDOMÁNYI KARÁNAK SZABÁLYZATA

(jóváhagyta a Katolikus Nevelés Kongregációja 1989-ben)
Átdolgozott változat a *Veritatis gaudium* apostoli konstitúció (2017. december 8.) és a
hozzákapcsolt *Ordinationes* (2017. december 27.) alapján

Róma, 2020. június 6.

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karának
Szabályzata

I.

A Kar neve, jellege és célja

1. § A budapesti Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Kara (a továbbiakban: Kar) a Pázmány Péter bíboros, esztergomi érsek által 1635. május 12-én Nagyszombatban alapított egyetem Hittudományi Karának jogutóda.

2. § A Kar az Apostoli Szentszék által jóváhagyott egyházi fakultás, mely a Szentszék nevében tudományos fokozatok kiadására jogosult, és amelynek tudományos fokozatait az állam is elismeri.

3. § A Kar feladata:

1.) a teológia tudományos kutatás útján való előmozdítása, mindenekelőtt pedig a keresztény kinyilatkoztatás ismeretének elmélyítése, a benne lévő igazságok rendszeres kifejtése, az új problémáknak a kinyilatkoztatás fényében való vizsgálata, s ezeknek az igazságoknak a megfelelő előterjesztése korunk embere számára (VG, art. 3 §1);

2.) a hallgatók magasszintű, képzése a katolikus tanítás szerint, kellő felkészítésük feladataik ellátására, az egyház szolgálattevői továbbképzésének elősegítése;

3.) a hierarchiával való szoros közösségben aktív hozzájárulás az egyház evangelizációs munkájához (VG, art. 3 §3)

4) kifejtése és elemzése a VG, artt. 71-72-ben felsorolt tematikának.

II.

A Kar felső irányítása

4. § A Kar legfőbb felügyeleti hatósága a Congregatio de Institutione Catholica. Ez a szerv jogosult a szabályzat jóváhagyására is.

5. § A Kar alá van vetve a Szentszék Minőségbiztosítási és Fejlesztési Hatóságának (AVEPRO).

6. § A Kar Nagykancellárja a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke. A Nagykancellár képviseli a Szentszékét a Kar felé és a Kart a Szentszék felé, előmozdítja a Kar fenntartását és fejlődését, valamint a részegyházzal és az egyetemes egyházzal való közösségét.

7. § A Nagykancellár tisztségéhez tartozik:

1.) A Kar Statútumát jóváhagyásra felterjeszti a Congregatio de Institutione Catholicához

2.) a Kart fejleszteni, előmozdítani tudományos tevékenységét, s gondoskodni arról, hogy ott a katolikus hitet sértetlenül megőrizték és híven megtartsák a szabályzatot, valamint a Szentszék előírásait;

3.) jóváhagyni a Kar belső szabályait (*Ordinationes*), valamint az azokban eszközölt változtatásokat;

4.) jóváhagyni a Kar évi költségvetését és zárszámadását (VG, *Ord.*, art. 46, §2);

5.) a Congregatio de Institutione Catholicának előterjeszteni a Kar megválasztott dékánjának, valamint azoknak a tanároknak a nevét, akik rendes tanári kinevezéséhez a „nihil obstat”-ot kérik;

6.) személyesen vagy megbízott útján kivenni a Kar hivatalba lépő dékánjának hitvallását;

7.) a tanároknak megadni az oktatási engedélyt, illetve a kánoni küldetést, valamint azt megvonni tőlük; kinevezni és elmozdítani a rendes, a rendkívüli és a magántanárokat a jog és a jelen szabályzat előírásai szerint;

8.) a Congregatione de Institutione Catholica-tól az előzetes „nihil obstat” megkérése „doctor honoris causa” cím adományozása esetében (vö. VG, *Ord.*, art 9 n. 6);

8) a Congregatio de Institutione Catholicát értesíteni a fontosabb ügyekről, és háromévenként jelentést küldeni neki a Kar szakmai, erkölcsi és gazdasági állapotáról (VG, *Ord.*, art. 9, n. 7); továbbá, gondoskodni, hogy az intézmény adatai, minden évben, a *Banki-év* lezárultával, a nevezett Kongregáció adatbázisába elektronikusan feltöltésre kerüljenek (VG, *Ord.*, art. 16 n. 6; art. 17 n. 6).

8. § 1.) A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia a Kar életét és előmenetelét, annak különös egyházi jelentőségére való tekintettel, élénk figyelemmel kíséri. Ő a Kar fenntartója.

2.) A Pázmány Péter Katolikus Egyetem rektora és központi szervei a Kar ügyeiben csakis az egyházjog előírásai szerint és a jelen kari szabályzat tiszteletben tartásával járhatnak el.

III.

A Kar vezetése

9. § A Kar irányítása a jelen szabályzatban meghatározott módon, személyi és testületi vezetéssel történik. A személyi vezetés szerve a dékán, a testületi vezetése a kari ülés és a dékáni tanács.

A)

A dékán

10. § A Kar vezetője a dékán. Feladatkörébe tartozik (vö. VG, *Ord.*, art. 17):

- 1.) a kari közösség egész tevékenységének irányítása, előmozdítása és összehangolása;
- 2.) a Kar képvisellete;
- 3.) a kari ülés összehívása és a rajta való elnöklés;
- 4.) a Kar vagyonkezelésére való felügyelet;
- 5.) a növendékek felvétele, elbocsátása, valamint a döntéshozatal tanulmányi és fegyelmi ügyekben, a szabályzat előírásai szerint;
- 6.) beszámolás a fontosabb ügyekről a Nagykanclárnak;
- 7.), ezért a Kongregáció és az AVEPRO felé előírt elektronikus adatszolgáltatási kötelezettségnek legalább évente eleget tesz, a *Banki-év* lezárultával.

11. § A dékánt a kari ülés választja két évre. A dékánválasztó ülésen aktív szavazati joga van a Kar minden rendes és rendkívüli tanárának. Dékánná a Kar rendes tanárai választhatók. A két év leteltével a dékán újra választható, de csak egy ízben.

12. § 1.) A dékánt akadályoztatása esetén a prodekán helyettesíti, vagyis aki a dékáni tisztségben közvetlen elődje volt, vagy ha ez már nem tagja a tanári karnak, aki a kar tagjai közül legutóbb viselte a dékáni tisztséget.

2.) A levelező képzésért felelős professzort dékánhelyettesi feladatkörre a kari ülés két évre választja a rendes vagy rendkívüli tanárok közül, akinek jogköre a levelező képzés oktatásának koordinálására terjed ki. A dékánhelyettesre tartozik továbbá az egész Kar diákjai tanulmányi- és vizsgaügyekben beadott egyedi kérelmeinek megválaszolása, különösen pedig az 60–61. §-ban említett dékáni feladatok gyakorlása.

B)

A kari ülés

13. § A dékán köteles évente többször kari ülést összehívni a tárgysorozat írásbeli közlésével. A kari ülés tagjai a Kar összes rendes és rendkívüli tanárai.

14. § A kari ülés döntési joggal felruházott, hatáskörén belül autonóm testület, mely döntéseit – a belső szabályokban meghatározott esetekben titkos – szavazással hozza. A határozatképességhez a kari ülés tagjai abszolút többségének jelenléte szükséges, a döntéshez pedig az érvényesen leadott szavazatok abszolút többségére van szükség. Két eredménytelen szavazás után, a harmadik menetben már elegendő az érvényes szavazatok relatív többsége. Ha a harmadik menetben egyenlőség alakul ki, az elnök szavazatával dönti el az egyenlőséget.

15. § A kari ülés választja a dékánt, a dékáni tanács tagjait, a levelező képzés és az egyes osztályok vezetőit, valamint ha szükséges, a dékánhelyettest, továbbá dönt a Kar alkalmazottainak felvételéről.

16. § A kari ülés határoz:

- 1.) a kari tantervek végrehajtásáról, a jog előírásainak megtartásával;
- 2.) a fakultatív és speciális tantárgyak kijelöléséről;
- 3.) a levelező képzés tananyagának összeállításáról;
- 4.) a külföldön szerzett oklevelek honosításáról;
- 5.) a költségvetés és a zárszámadás elfogadásáról; a kari ülés által elfogadott éves költségvetést és zárszámadást fel kell terjeszteni jóváhagyásra a Nagykancellárhoz;
- 6.) a hallgatók fegyelmi vagy tanulmányi okból történő elbocsátásáról;
- 7.) a kitüntető és tiszteletbeli címek adományozásáról; ezek megadásához a Nagykancellár beleegyezése és a Congregatio de Institutione Catholica előzetes „nihil obstat”-ja szükséges;
- 8.) új tanszék létesítésének kéréséről az illetékes szervektől;
- 9.) az Apostoli Szentszék által jóváhagyandó szabályzat és a Nagykancellár által jóváhagyandó belső szabályok összeállításáról; a jóváhagyás után pedig esetleges módosításuk vagy értelmezésük kéréséről az illetékes felettes szervektől.

17. § A kari ülést a dékán köteles tájékoztatni a kari határozatok végrehajtásáról és a jelentősebb ügyekben tett önálló intézkedéseiről

18. § A kari ülés – a 16. § 6. pontja előírásának tiszteletben tartásával – a hallgatók tanulmányi és fegyelmi ügyeiben másodfokú fegyelmi hatóság.

C)

A dékáni tanács

19. § A kari ülés a dékán mellé, annak hivatali idejére, titkos szavazással, saját soraiból dékáni tanácsot választ, mely három tagból áll.

20. § A dékáni tanács feladata, hogy segítse a dékánt a kari ülés határozatainak végrehajtásában és rendkívüli esetekben a Kar érdekeinek megfelelő döntés meghozatalában.

IV.

A Kar tanárai

A)

A tanárok rendjei és száma

21. § A Kar állandó tanárai a rendes tanárok és a rendkívüli tanárok; oktathatnak a Karon magántanárok és megbízott előadók is.

22. § A Kar rendes és rendkívüli tanárainak együttes száma legalább tizenkettő a VG, *Ord.* art. 18 §2 alapján. A magántanárok és a megbízott előadók száma nincs meghatározva.

23. § A tanárok munkájukat tanszékek keretében végzik. A tanszékek élén rendes vagy rendkívüli tanár áll.

B)

A tanárok kötelességei és jogai

24. § A Kar rendes és rendkívüli tanárainak a Congregatio de Institutione Catholica előírásai szerint kötelességük:

1.) az előírt heti óraszámot megtartani, különelőadásokat hirdetni és szemináriumi gyakorlatokat vezetni;

2.) a Kar beiratkozott hallgatóit vizsgáztatni, szigorlatoztatni, tudományos munkájukban támogatni és munkásságukat értékelni;

3.) tudományos, szakmai, gyakorlati és pedagógiai felkészültségüket állandóan növelni, továbbá teológiai, tanári és irodalmi munkásságukkal példát mutatni;

4.) szorgalmi időben a Kar székhelyéről való eltávozásukat a dékánnak bejelenteni; egy hónapot meghaladó távolmaradásra a Nagykanclártól engedélyt kérni, és minden ilyen esetben helyettesről gondoskodni;

5.) két hetet meghaladó betegségüket a dékánnak kell bejelenteni; ez esetben a kar köteles helyettesről gondoskodni;

6.) a rendes, rendkívüli és ünnepi kari üléseken, kari értekezleteken, valamint minden más kari rendezvényen megjelenni;

7.) részt venni a Kar érdekeit szolgáló összes közösségi összejöveteleken.

25. § A Kar rendes és rendkívüli tanárainak joga:

1.) a szaktárgyakból vizsgáztatni, szigorlatoztatni, valamint szaktanárságot adni;

2.) tanszéküresedés idején, kari határozat alapján, a megüresedett tanszéket is – ideiglenesen – teljes joggal betölteni; a Kar egyéb oktatói, akik nem rendes vagy rendkívüli tanárok, ilyen feladatot csak a kar által megjelölt keretek közt (nem teljes joggal) láthatnak el;

3.) a kart hivatalos minőségben – a dékán felkérésére – képviselni, a dékáni jelvények használatának jogával;

4.) a szakirodalom bővítésére előterjesztést tenni és az ahhoz szükséges anyagiakat igényelni;

5.) tisztességes és állásukhoz méltó fizetésben és nyugdíjban részesülni.

26. § A Kar rendes tanárai teljes és szilárd joggal birtokolják tisztségüket. Így a 24. §-ban jelzett jogokon kívül alkalmasak arra is, hogy dékánná válasszák őket.

27. § A rendes és rendkívüli tanárok, valamint a megbízott előadók fizetéséről, továbbá a rendes és rendkívüli tanárok nyugdíjáról a Kar anyagi fenntartója, a Magyar Püspöki Konferencia gondoskodik.

C)

A kinevezés feltételei

28. § Ahhoz, hogy valaki a Karon tanári kinevezést kaphasson (VG, art. 26 §1), a katolikus egyházal teljes közösségben lévő, hit dolgában kifogástalan, feddhetetlen életű, a 833. k. 7. pontja szerint a hitvallás letételére kész katolikusnak, az Egyházi Tanítóhivatalnak a Római Pápa által jóváhagyott hittani előírást követőnek szükséges lennie (VG, art. 26 §2).

29. § A Kar rendkívüli tanára csak az lehet, aki:

- 1.) megfelelő tudományos fokozat birtokában van;
- 2.) kézirataival, cikkeivel, könyveivel bizonyítja tudományos felkészültségét;
- 3.) megfelelő oktatói készséggel rendelkezik.

30. § A Kar rendes tanára csak az lehet, aki:

- 1.) rendkívüli tanárként a Karon már legalább három évet eltöltött;
- 2.) ez alatt az idő alatt újabb tudományos írásokat tett közzé és a Kar oktatói és kutatói tevékenységében értékes munkával vette ki a részét (VG, art. 28). Amennyiben így bizonyította az állandó tanári státuszra való alkalmasságát, a Kari Ülész jogosult a rendkívüli tanárt, miután az sikeresen teljesítette a habilitációs előírásokat, előterjesztheti rendes tanárnak a Nagykanclerárhoz, akinek a kinevezéshez előzetesen meg kell kérnie a Congregatio de Institutione Catholica-tól a szükséges „nihil obstat”-ot (VG, art. 27 §2).

31. § A Karon magántanári képesítést a rendes és rendkívüli tanárok által vezetett tanszékeknél a magántanári képesítő szabályzat szerint lehet szerezni.

32. § A Kar olyan tantárgyak előadására, amelyeknek külön tanszéke nincs, valamint a levelező képzés számára megbízott előadókat alkalmazhat. Ilyen megbízást kaphatnak olyanok, akik már valamilyen minőségben a Kar tanárai vagy más megfelelő doktorátussal vagy azzal egyenértékű szakképesítéssel rendelkező alkalmas személyek.

D)

A tanárok kinevezése

33. § Azok a megbízott előadók, akiknek megbízatása meghatározott időre szól, megbízatásukat a kari üléstől kapják. Azokat a megbízott előadókat pedig, akiknek megbízatása meghatározatlan időre szól, a kar előterjesztésére a Nagykanclerár bízza meg. Az összes megbízott előadók csak hitvallás letétele után és a Nagykanclerártól kapott kánoni küldetés birtokában kezdenek meg előadásaikat.

34. § A Karon rendszeresített és megüresedett tanszékvezetői állásokat a Nagykanclerár tölti be. A Kar kari ülése tesz javaslatot a Nagykanclerárnak opció elfogadására, egy bizonyos személy meghívására vagy pályázat kiírására. Az opció módjáról a belső szabályok intézkednek. Meghívás esetén a kari ülés bizottságot küld ki a meghívandó személy

tudományos értékelésére. Ha a Nagykancellár pályázatot írt ki, a kari ülés bizottságot küld ki a pályázók minősítésére és sorrendjük megállapítására. A bizottság véleményének megvitatása után a kari ülés titkos szavazással, kétharmados szótöbbséggel dönt a meghívásra való ajánlásról, illetve a pályázók minősítéséről és sorrendjéről. Ezt a dékán a Nagykancellár elé terjeszti, aki az előterjesztés meghallgatásával a meghívásra javasolt személyt vagy az általa kiválasztott pályázót a tanszékre rendkívüli tanárnak kinevezi. Ő adja meg a kinevezett számára a kánoni küldetést is.

35. § Aki már legalább három éve rendkívüli tanára a Karnak, azt a kari ülés javaslata alapján a Nagykancellár nevezheti ki rendes tanárrá a Congregatio de Institutione Catholica előzetes „nihil obstat”-ja birtokában.

E)

Megválás a tanári tisztségtől

36. § A tanári tisztségtől nyugalomba vonulással, lemondással vagy fegyelmi eljárás útján történő eltávolítással lehet megválni. A 33. § szerint meghatározott időre megbízott előadók megválnak tisztségüktől megbízatásuk idejének lejártával is.

1.) A Kar rendes és rendkívüli tanárai annak a tanévnek a végén vonulnak nyugdíjba, amelynek folyamán 70. életévüket betöltötték. A nyugalomba vonulót a kari ülés titkos szavazással még egy évre felkérheti a tanszék további ellátására.

2.) Lemondással a tanár akkor veszti el tisztségét, ha a kar útján elé terjesztett lemondást a Nagykancellár elfogadja.

37. § A tanárnak a tudományos és pedagógiai alkalmasság, a becsületes életmód vagy az igazhitűség hiánya miatti felfüggesztésére vagy eltávolítására az alábbi eljárást kell megtartani:

1.) a dékán az ügyet megtárgyalja az érintett tanárral;

2.) ha ez a tárgyalás eredménytelen, a dékánnak az ügyet a kari ülés elé kell terjesztenie;

3.) a kari ülés bizottságot küld ki az eset kivizsgálására;

4.) ha ez az eljárás sem vezet eredményre, az ügyet a kar felterjeszti a Nagykancellárhoz;

5.) a meghatározott időre megbízott előadó esetében a kari ülés döntését a dékán hajtja végre;

6.) a rendes tanár, a rendkívüli tanár, a magántanár és a meghatározatlan időre megbízott előadó ügyét a Nagykancellár az erre az ügyre kirendelt bizottság meghallgatása után dönti el;

7.) súlyos és sürgős esetben – a kar és a keresztény hívek érdekében – a Nagykancellár a tanárt az eljárás lezárásáig a tanítás feladatának gyakorlásától felfüggesztheti.

V.

A Kar hallgatói

A)

A hallgatók rendjei és felvételük

38. § A Kar hallgatói lehetnek mindazok a klerikusok és világi krisztushívők, akik életmódjuk és előzetes tanulmányaik alapján alkalmasak arra, hogy beiratkozzanak oda.

39. § A Kar hallgatói lehetnek rendes hallgatók vagy rendkívüli hallgatók. Rendes hallgatók azok, akik akadémiai fokozatok elnyerésére készülnek; rendkívüliek azok, akik egy bizonyos tanulmányi program elvégzésére készülnek, de nem szigorlatozhatnak és akadémiai fokozatot nem szerezhetnek.

40. § A Karra való felvételhez szükséges, hogy a jelentkezők:

1.) igazolást nyújtsanak be életmódjukról; a klerikusok és a papnövendékek saját ordináriusuktól, a megszentelt élet intézményei tagjai saját elöljárójuktól, a többiek valamely egyházi személytől;

2.) egyetemi tanulmányokra jogosító érettségi bizonyítvánnyal rendelkezzenek, melyet az első beiratkozás kérésekor be is kell nyújtaniuk;

3.) ha rendes hallgatók kívánnak lenni, az előadások hallgatását főfoglalkozásuknak tekintsék, vagy az 1. pontban említett engedéllyel rendelkező felszentelt papok legyenek;

4.) ha rendkívüli hallgatók kívánnak lenni, a beiratkozásakor igazolják állandó jellegű főfoglalkozásukat.

5.) az üldözötti státuszban érkező hallgatókkal külön-külön, egyéni körülményeiket figyelembe véve szükséges foglalkozni, különös tekintettel az esetlegesen hiányzó, előzetes tanulmányaikra, és az azt igazoló dokumentumaikra. Tanulmányaihoz minden – a jelen Szabályzattal nem ellentétes – segítséget meg kell adni (vö. VG, art. 32 §3).

41. § Nem vehető fel a Kar hallgatói közé az:

1.) aki az előírt feltételeknek nem felel meg;

2.) aki ellen büntetőeljárás van folyamatban;

3.) akit fegyelmi határozattal egyetemről, teológiai főiskoláról vagy más felsőfokú oktatási intézményből kizártak;

4.) aki más felsőfokú oktatási intézmény rendes hallgatója kivéve, ha felvételét rendkívüli hallgatói minőségben, katekéta-lelkipásztori munkatárs vagy hittanár-nevelőtanár szakon kéri.

42. § Ahhoz, hogy valaki rendes hallgatóként felvételt nyerjen, szükséges, hogy az egyházi tanítóhivatal latinul írt okmányait saját nyelvére tudja fordítani, továbbá hogy megértse legalább az alábbi nyelvek egyikén írt szövegeket: angol, francia, német, olasz, spanyol. Ha a jelentkező ilyen nyelvi ismereteket az első beiratkozásakor nem tud igazolni, szükséges, hogy legalább a filozófiai tanulmányok befejeztekor igazolja ezt, különben a harmadik évfolyamra már nem iratkozhat be. Ahhoz pedig, hogy a rendes hallgató a második tanulmányi ciklusra beiratkozhasson, szükséges, hogy az első ciklusban a Karon kötelezően előírt ókori nyelvekből a megfelelő vizsgával rendelkezzen, továbbá hogy a felsorolt modern nyelvek közül legalább még egy másodikon is olvasni tudjon (vö. VG. artt. 69-73).

43. § A Karon a tanulmányok megkezdéséhez, illetve folytatásához beiratkozás szükséges, melyre a belső szabályokban előírt időben és módon kell, hogy sor kerüljön.

B)

A hallgatók kötelezései és jogai

44. § Az első beiratkozás tényével a hallgatók kötelezettséget vállalnak arra, hogy híven megtartják a Kar szabályzatát és belső szabályait a fegyelem, az oktatási rend, az előadások látogatása, a vizsgák és a kari élet javát szolgáló minden egyéb dolog tekintetében (vö. VG, artt. 31-32).

45. § A hallgatók a Kar életében és irányításában is részt vesznek, elsősorban választott képviselőik útján, akiknek véleményét a kari ülés a belső szabályokban meghatározott esetekben és módon kéri ki.

C)

Fegyelmi szankciók

46. § Azok a hallgatók, akik a jó erkölcs, az egyház törvényei vagy a kari fegyelem ellen vétenek, felfüggeszthetők vagy megfoszthatók bizonyos jogaiktól, vagy ki is zárhatók a Karról a belső szabályokban meghatározott előírások szerint.

47. § Enyhébb esetekben a dékán a dékáni tanács beleegyezésével, súlyosabb esetekben pedig a kari ülés dönt, a 16. § 6. pontja előírásának megtartásával.

48. § A hallgatóknak joguk van védekezni a kari hatóság előtt, s ezért ügyük eldöntése előtt meg kell hallgatni őket.

D)

A hallgatói jogviszony megszűnése

49. § A hallgatói jogviszony a 47. § szerinti kizáráson kívül megszűnik akkor is, ha:

- 1.) a hallgató végbizonyítványt szerzett;
- 2.) beiratkozási kötelezettségének a kitűzött határidőig nem tett eleget;
- 3.) valamely kötelező vizsgájának letételét második pótvizsgán is, a Kartól a belső szabályok szerint kirendelt bizottság előtt, eredménytelenül kísérelte meg.

VI.

Tanulmányi és vizsgarend

A)

A képzés általános áttekintése

50. § A Karon a képzés három egymást követő ciklusban folyik megtartva VG, art. 74 a)-c) et VG, *Ord.* art. 55 nn. 1-3 előírását.

1.) az első ciklus, mely alapos keresztény filozófiai képzés után az egész katolikus tanítás teljes és szerves összképét adja, és első bevezetést nyújt a teológia tudományának módszerébe, öt évet foglal magában;

2.) a második ciklus, melyben a hallgatók a teológia valamelyik részében speciálisabb képzést kapnak, és tökéletesebb bevezetést nyernek a tudományos kutatás gyakorlatába, legalább két évig tart;

3.) a harmadik ciklus, melyben a hallgatókat további 10 gyakorlatok és a tudomány előrehaladásához valódi hozzájárulást jelentő kutatás elvégzése révén elvezetik a tudományos érettségre, megfelelő ideig tart.

B)

Az első ciklus

51. § Az első ciklus kötelező tárgyaiként összefüggő kifejtésre kerülnek a filozófiának azok a különböző részei, melyek a világról, az emberről és az Istenről tárgyalnak, valamint a

filozófia története; a szentírási bevezetés és az ó- és újszövetségi exegézis, valamint az ehhez szükséges héber és újszövetségi görög nyelvi ismeretek; a fundamentálteológia; a dogmatika; a liturgika; az erkölcssteológia; a lelkipásztorkodástan; az egyháztörténelem, a patrológia és a keresztény archeológia; a kánonjog; a szociálteológia. Az öt év alapvető első-ciklusán belül megfelelő szinten el kell tudni sajátítani mindazon tudományterületet, amelyet az előírt rendben hallgattak, egészében, beleértve a tudományos módszer megfelelő alkalmazásának képességét, így a hallgató kiegyensúlyozott és hatékony, rendszerezett és teljes alapképzést tud elnyerni a teológia tudományán belül, amely képessé teszi arra, hogy vagy folytassa tanulmányait a következő ciklusban, magasabb tudományos fokozat elérésének céljából, vagy feladatot vállalhasson az Egyházban (VG, *Ord.*, art. 56).

52. § Minden évben meghirdetnek szabadon választható kurzusokat is, melyek közül a hallgatók kötelesek bizonyos számút kiválasztani, a belső szabályokban előírtaknak megfelelően. A humántudományok kizárásával, szigorúan filozófiai tudományok (vö. VG, *Ord.*, art. 66 n. 1 a), amelyeknek az első két évben elsajátított krediteknek legalább 60%-át kell kitennie. Minden évnek elégséges számú kreditet kell tartalmaznia ahhoz, hogy az megfeleljen egy teljes idejű egyetemi év tanulmányainak (VG, *Ord.*, art. 55 n. 1 a).

C)

A második ciklus

53. § A második ciklusban a hallgatók jobban elmélyülnek a teológia valamelyik vonatkozásának művelésében; ezért a Kar legalább három specializálódási területet ajánl fel választásra, tudniillik: Szentháromságtan; Krisztológia; az Egyház misztériuma és élete.

54. § Ebben a ciklusban az egyes specializálódási területek jellegének megfelelően a kurzusok mélyebben tárgyalják az illető teológiai terület filozófiai, biblikus, történelmi, patrológiai, fundamentálteológiai, dogmatikai, morálteológiai, pasztorális, liturgikus, egyházjogi, szociológiai stb. vonatkozását. A második ciklus kurzusai lehetnek:

- 1.) közösek minden specializációs terület számára;
- 2.) az egyes területek saját kurzusai;
- 3.) dékáni jóváhagyással más specializálódási területről választott kurzusok.

55. § Az első ciklus programjának figyelembevételével, a hallgatók általános teológiai képzettségének kiegészítésére és elmélyítésére a Kar a második ciklusban is előírhat bizonyos egyéb kurzusokat, melyeket minden hallgatónak látogatnia kell.

56. § A hallgatók a tanár vezetésével, személyes és tevékeny tanulmányi munkával szemináriumokon vesznek részt.

57. § E szemináriumok egyikén olyan nagyobb jelentőségű írásbeli dolgozatot kell a hallgatóknak készíteniük, mellyel a tudományos módszert elsajátítják és bizonyítják, hogy azt alkalmazni tudják.

D)

A harmadik ciklus

58. § A hallgatók, a Kar valamelyik tanszékvezető tanárának irányításával doktori disszertációt készítenek. Egyes kurzusokat vagy szemináriumokat a Kar ebben a ciklusban is megkívánhat, főként azoktól a hallgatóktól, akik másutt szereztek meg a licenciátust.

E)
A vizsgák

59. § Végbizonyítványt csak azok a hallgatók kaphatnak, és fokozatokat csak azok szerezhetnek, akik a Kar által előírt szóbeli vagy írásbeli vizsgákat sikeresen letették, és az egyéb tanulmányi előrehaladásuk ellenőrzésére szolgáló követelményeket, így az előadások és szemináriumok látogatását, írásbeli dolgozatok beadását, teljesítették. A vizsgák és az egyéb ilyen követelmények teljesítésének módját, idejét, valamint értéküket a belső szabályzat közelebbről meghatározza.

60. § Az egyes tantárgyakból a vizsgákat annak; a tanévnek a folyamán kell letenni, amelyben leadták őket, hacsak a dékán megfelelő okból nem engedélyezi a vizsgának másik tanévre való áthelyezését. Évente két rendes vizsgaidőszak van, a két félév végén. Ezeken kívül csak külön dékáni engedéllyel lehet vizsgázni.

61. § A sikertelen vizsgát egyszer lehet megismételni. Második utóvizsgát a dékán, engedélyezhet. Erre a 48. § 3. pontjában említett bizottság előtt kerül sor.

62. § A vizsgák és egyéb próbák megítélését osztályzatokkal fejezik ki, melyekben kinyilvánítják a hallgató alkalmasságát a tanulmányok folytatására vagy az akadémiai fokozat elnyerésére. Az osztályzatok kifejezésének módját és beszámításuk mértékét az egyes fokozatok minősítésébe a belső szabályok határozzák meg. A sikeresen letett vizsgákról a hallgatók hiteles okmányt kapnak. Egyúttal az ún. diploma mellékletet is szükséges kiállítani, magyar és angol nyelven (vö. VG, *Ord.*, art. 39).

63. § Mind az első, mind a második ciklus befejezéséhez szükséges olyan összefoglaló vizsga letétele, mellyel a hallgató bizonyítja, hogy megszerezte azt a tudományos és teljes képzést, melyre az illető ciklus irányult.

F)
Az akadémiai fokozatok

64. § A Kar által adott fokozatok a bakkalaureátus, a licenciátus és a doktorátus.

65. § Aki az első ciklus összes követelményeinek eleget tett, elnyeri a teológiai bakkalaureátust; aki teológiai bakkalaureátus vagy a Kar által ezzel egyenértékűnek ítélt teológiai képesítés birtokában, a második ciklust sikerrel lezárta, s ennek keretében valamelyik tanszékvezető tanár vezetésével tudományos módszerrel írt, megfelelő dolgozatot nyújtott be, melyet a tanár elfogadott, elnyeri a teológiai licenciátust; aki a teológiai licenciátus birtokában, a harmadik ciklust elvégezte, s a belső szabályokban előírt módon olyan doktori értekezést nyújtott be és tett – lehetőség szerint – közzé, melyet – nyilvános védés után – a Kar elfogadott, elnyeri a teológiai doktorátust.

66. § A teológiai licenciátusi és doktori oklevélben említés történik a hallgató specializációs területéről.

67. § A fokozatokat a hallgató magával az előírt feltételek teljesítésével nyeri el. Az elnyert fokozatról a diploma kiállítása és doktorátus után a doktorrá avatás a belső szabályok szerint történik.

G)
A végbizonyítvány

68. § Az első ciklus összes kötelező kurzusainak és szemináriumainak, valamint a második ciklus összes mindenki számára kötelező kurzusának és a hozzájuk tartozó vizsgáknak a sikeres végeztével a hallgató végbizonyítványt kap akkor is, ha akadémiai fokozatot nem szerzett (vö. 61. §).

H)
A másutt végzett tanulmányok

69. § Más fakultásokról vagy hittudományi főiskolákról a Karra átlépő hallgatóknak a végbizonyítvány és a fokozatok elnyeréséhez előző féléveik beszámításával kell az előírt tantárgyakat szabályszerűen lehallgatniuk és vizsgákat tenniük.

70. § A külföldi egyetemeken, fakultásokon letett hittudományi szigorlatokat, vizsgákat és az ott végzett szemináriumi gyakorlatokat a kari ülés a maguk egészében elfogadja, amennyiben azok az egyházi előírásoknak megfelelnek.

VII.
A könyvtár

71. § A Kar könyvtárát a legnagyobb gonddal kell őrizni és folyamatosan kell gyarapítani, hogy mindig fel legyen szerelve azokkal a könyvekkel és folyóiratokkal, melyek mind az előadások és a szemináriumok, mind a tudományos kutatás szükséges segédeszközei. A könyvtár működésének részleteit a belső szabályok határozzák meg.

VIII.
A gazdasági ügyek

72. § A Kar működésének anyagi biztosítása és pénzügyi gazdálkodásának ellenőrzése a Magyar Püspöki Konferencia feladata, mely ennek teljesítése során felhasználja a megfelelő állami támogatásokat is.

73. §. A dékán a Kar számára biztosított anyagi javakat a jóváhagyott költségvetési keretek között, a Kar Gazdasági Osztályának vezetője vagy a vagyionkezelő által kezeli és használja fel a kánonjog előírásai és a hatályos magyar jogszabályok figyelembevételével. A Gazdasági Osztály működéséről és a vagyionkezelő feladatáról a belső szabályok rendelkeznek.

74. § A Kar rendes kiadásaihoz a hallgatók is hozzájárulnak a belső szabályok szerint. Ugyanezek a szabályok gondoskodnak arról is, nehogy emiatt a hozzájárulási teher miatt ne tanulhassanak olyanok, akik reményt nyújtanak arra, hogy sikeresen befejezik tanulmányaikat.